

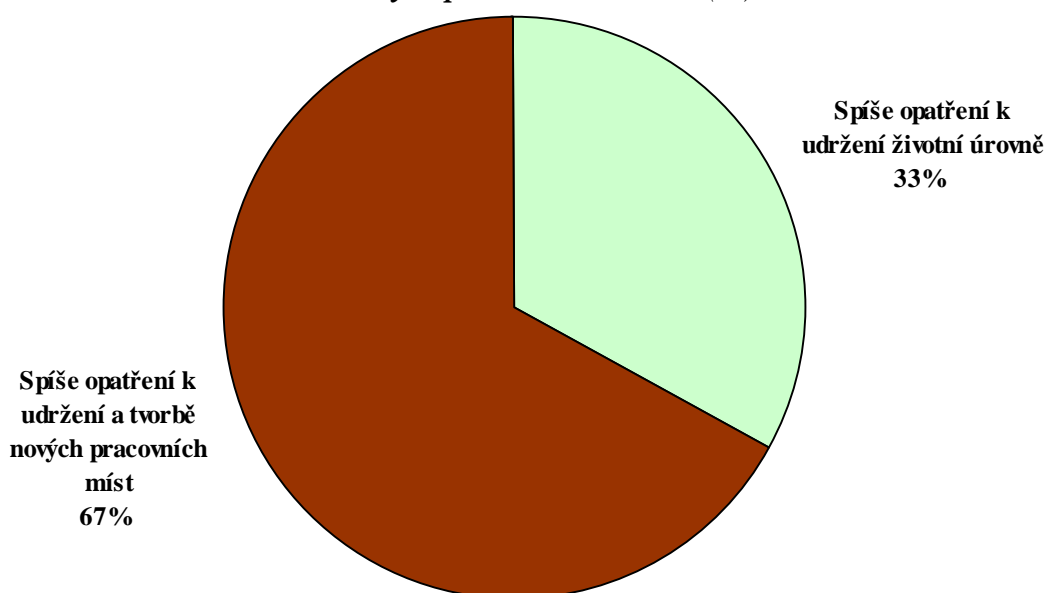
PŘI ŘEŠENÍ SOUČASNÉ HOSPODÁŘSKÉ KRIZE BY VĚTŠINA LIDÍ PREFEROVALA OPATŘENÍ K UDRŽENÍ ZAMĚSTNANOSTI A TVORBĚ NOVÝCH PRACOVNÍCH MÍST.

Dvě třetiny občanů by při řešení dopadů finanční a hospodářské krize daly přednost opatřením, která by vedla zaměstnavatele k udržení a k tvorbě nových pracovních míst. Třetina občanů by spíše uvítala opatření k udržení životní úrovně obyvatel naší země. Podpora opatření k udržení a rozvoji zaměstnanosti zaznívá častěji od lidí s vysokoškolským vzděláním, od dobře majetkově zajištěných, od lidí politicky orientovaných napravo či od příznivců ODS. Řešit dopady současné krize udržením a tvorbou nových pracovních míst navrhuji ve větší míře dále lidé, kteří pro naši zemi preferují tržní ekonomiku s minimálními zásahy státu nebo tržní ekonomiku, kde stát má silné kontrolní pravomoci.

Citované výsledky pocházejí z výzkumu STEM provedeného na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let, který se uskutečnil ve dnech 2. – 9. března 2009. Respondenti byli vybíráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpovídal rozsáhlý soubor 1276 respondentů.

V březnovém výzkumu se společnost STEM zaměřila mimo jiné na velmi aktuální problém: jaký způsob řešení dopadů finanční a hospodářské krize by občané preferovali? Na výběr měli respondenti dvě varianty odpovědí: dopady současné krize řešit platbami a úlevami k udržení životní úrovně obyvatel nebo přijmout opatření, která přimějí zaměstnavatele udržet, ale i vytvářet nová pracovní místa. Dvě třetiny lidí by preferovaly druhý přístup – přijmout opatření k udržení a rozvoji zaměstnanosti.

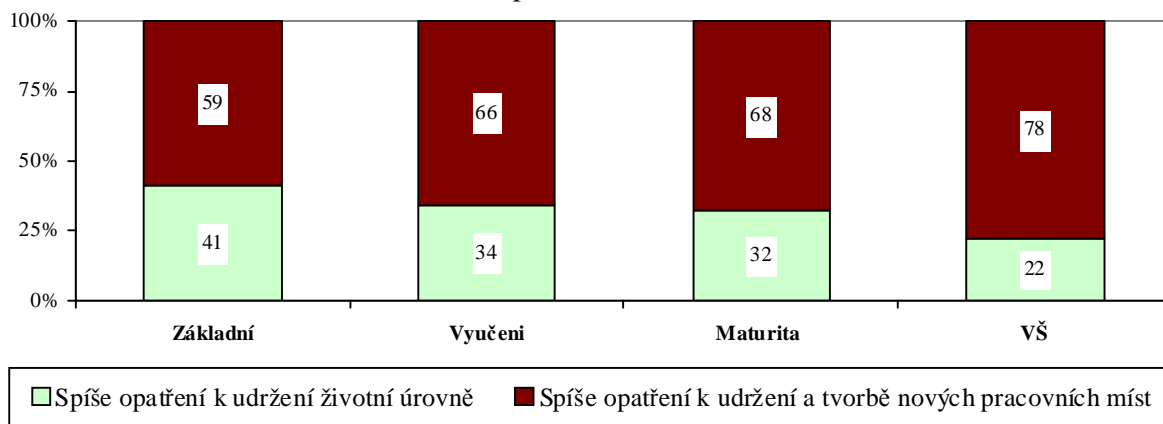
"Vy osobně byste při řešení dopadů finanční a hospodářské krize upřednostňoval(a) různé platby a úlevy k udržení životní úrovně obyvatel země, nebo opatření, která povedou zaměstnavatele k udržení a tvorbě nových pracovních míst?" (%)

Upřednostňování nabízených možností řešení dopadů hospodářské krize se velmi významně liší v závislosti na nejvyšším ukončeném vzdělání respondentů, na jejich materiálním zajištění, na pocitech obav z blízkého ekonomického vývoje a na politické orientaci, resp. stranických preferencích občanů.

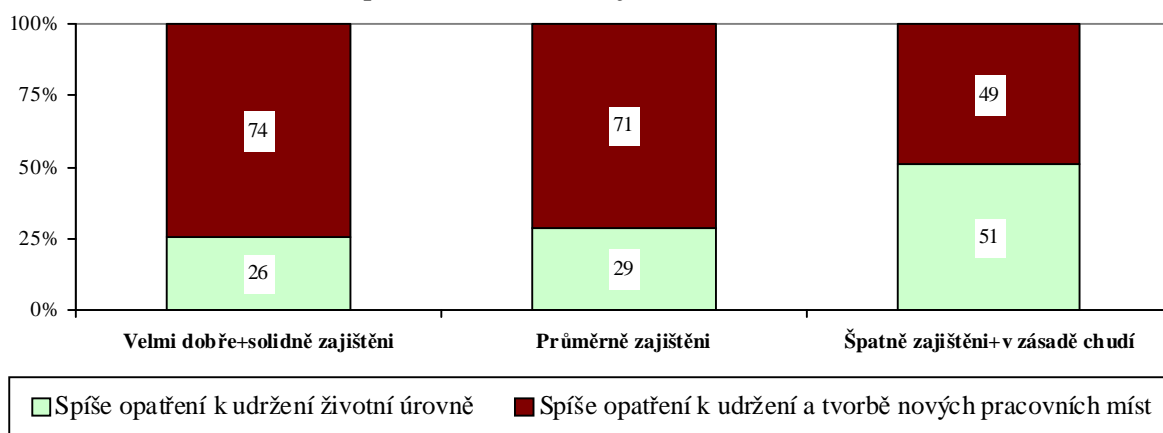
Celkově platí, že většina respondentů nejrozličnějších sociodemografických kategorií preferuje přístup, který by vedl k udržení zaměstnanosti a k tvorbě nových pracovních míst. Taková opatření by upřednostnili zejména lidé s ukončeným vysokoškolským vzděláním (78 %), dobře majetkově zajištění lidé (74 %), podnikatelé a živnostníci (75 %), lidé, kteří nemají z blízkého ekonomického vývoje obavy, pocitu nejistoty (76 %) a z hlediska politické orientace především lidé řadící se napravo (76 %), ale preferovala by ho i většina lidí se vzděláním bez maturity nebo průměrně zajištěných či důchodců (z této skupiny 63 %). Pouze ve skupině občanů žijících ve špatně materiálně zajištěných a chudých domácnostech mají obě opatření přibližně stejnou podporu.

"Vy osobně byste při řešení dopadů finanční a hospodářské krize upřednostňoval(a):" (%) podle vzdělání

Pramen: STEM, Trendy 3/2009, 1276 respondentů

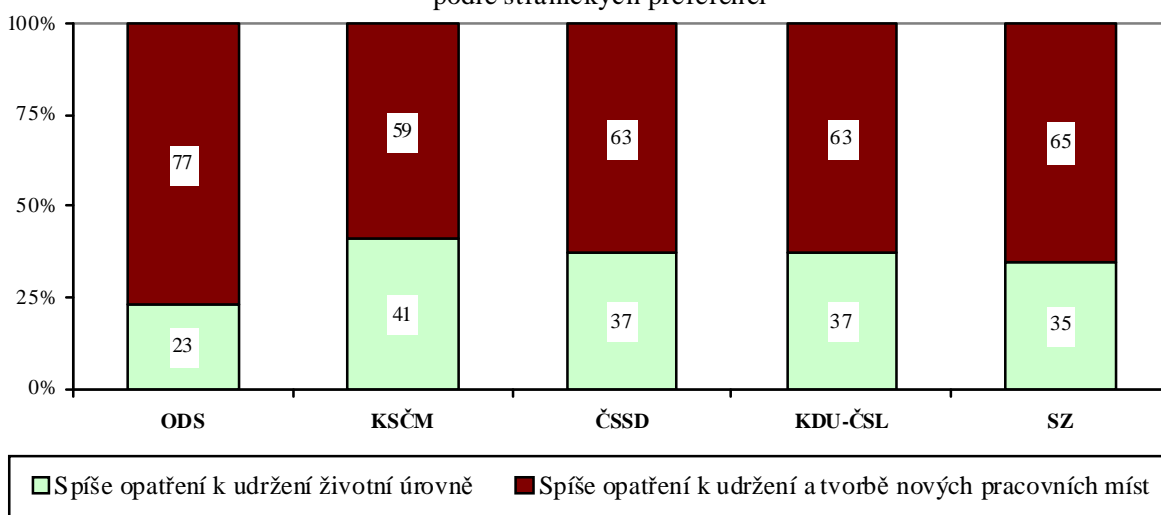
"Vy osobně byste při řešení dopadů finanční a hospodářské krize upřednostňoval(a):" (%) podle materiálního zajištění domácnosti

Pramen: STEM, Trendy 3/2009, 1276 respondentů

Pokud se podíváme na výsledky v třídění podle stranických preferencí, je vidět, že opatření k udržení a tvorbě nových pracovních míst by preferovali nejčastěji stoupenci ODS (77 %). Příznivci ostatních parlamentních by také častěji upřednostnili opatření směřující k udržení zaměstnanosti, ale podpora tohoto přístupu není tak jednoznačná jako v případě příznivců ODS. Relativně nejméně ve srovnání s příznivci ostatních stran (i když také většinou) podporují opatření k udržení pracovních míst a tvorbě nových stoupenci KSČM (59 %).

"Vy osobně byste při řešení dopadů finanční a hospodářské krize upřednostňoval(a):" (%)
podle stranických preferencí

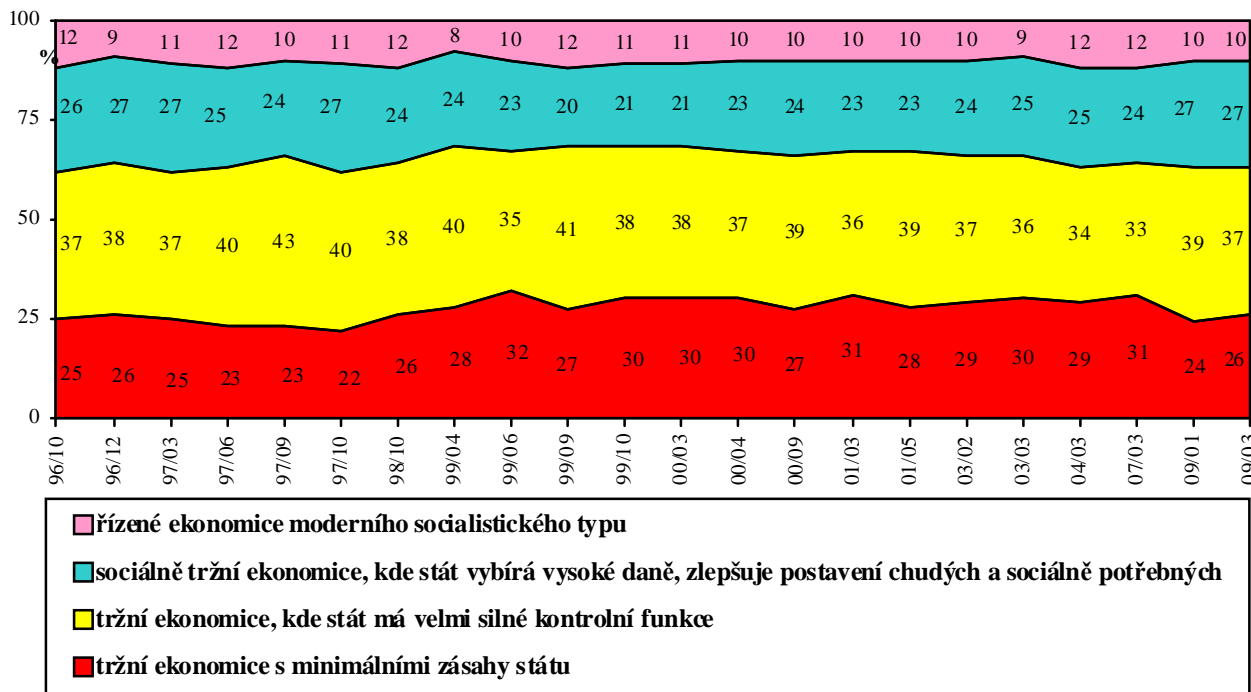

Pramen: STEM, Trendy 3/2009, 1276 respondentů

Společnost STEM dlouhodobě (od roku 1996) a pravidelně zjišťuje, kterému typu ekonomiky dávají lidé přednost. Preference typu ekonomiky je v čase relativně stálá a bez větších výkyvů se rozdělení zjištěné na konci 90. let minulého století udrželo dodnes. Aktuální výsledky ukazují, že největší podíl občanů (téměř dvě pětiny – 37 %) preferuje pro naši zemi tržní ekonomiku, kde stát má velmi silné kontrolní funkce. S mírným odstupem následují dva typy ekonomiky, kterým v současnosti dávají přednost stejné podíly občanů: tržní ekonomika s minimálními zásahy státu (dnes by preferovalo 26 % lidí) a sociálně tržní ekonomika, kde stát vybírá vysoké daně a přerozděluje je ve prospěch chudých a sociálně potřebných (dnes by preferovalo 27 % občanů). Zhruba desetina lidí stabilně upřednostňuje typ řízené ekonomiky moderního socialistického typu.

Nástup světové hospodářské a finanční krize v roce 2009 se do jisté míry odrazil i v názorech našich občanů, resp. v jejich preferování typu ekonomiky pro naši zemi. Letos v lednu poměrně významně ubylo (o 6 procentních bodů vzhledem k předchozímu období) zastánců tržní ekonomiky s minimálními zásahy státu a tento pokles byl vykompenzován zejména nárůstem zastánců tržní ekonomiky s velmi silnými kontrolními pravomocemi státu. Březnové výsledky tento trend zatím potvrzují. Podíl lidí preferujících ostatní typy ekonomik se vzhledem k předchozím obdobím nezměnil.

"Kterému typu ekonomiky dáváte pro naši zemi přednost?"

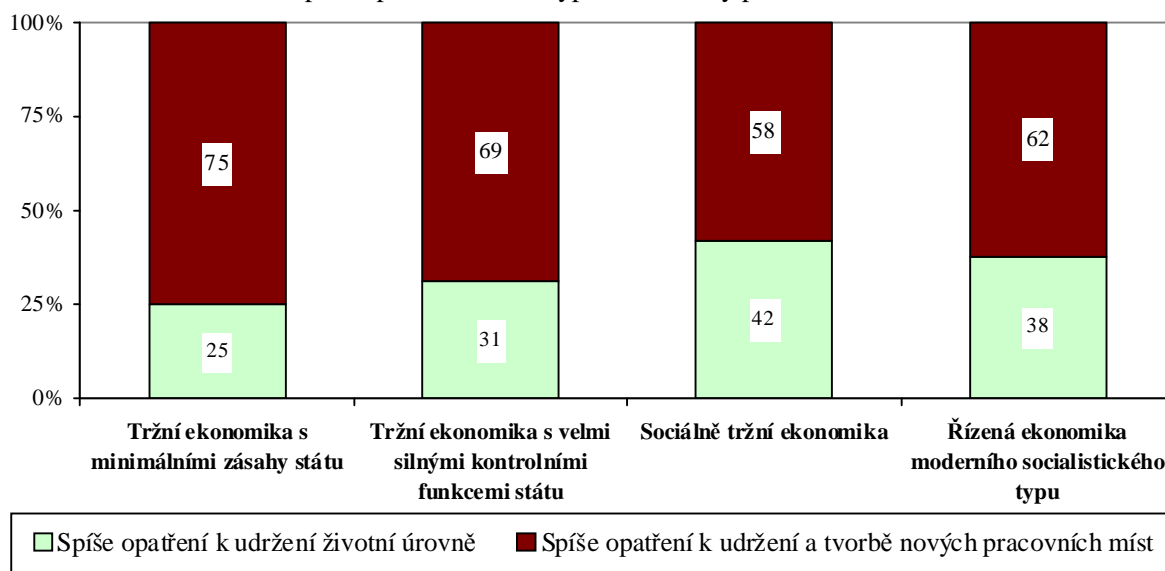

Pramen: STEM, Trendy 1996 -2009

Upřednostňování možností řešení dopadů hospodářské krize se významně liší i v závislosti na preferovaném typu ekonomiky pro naši zemi. I v tomto případě však platí, že je častěji preferován přístup, který by vedl k udržení zaměstnanosti a k tvorbě nových pracovních míst než opatření k udržení životní úrovně obyvatel. Opatření k udržení zaměstnanosti by zvolili především lidé preferující tržní ekonomiku a častěji ti z nich, kteří by v tržní ekonomice uvítali co nejméně zásahů státu (75 %).

"Vy osobně byste při řešení dopadů finanční a hospodářské krize upřednostňoval(a):" (%)

podle preferovaného typu ekonomiky pro naši zemi

Pramen: STEM, Trendy 3/2009, 1276 respondentů